

Zacharia's loflied op Gods grote barmhartigheid

Liturgiesuggesties:

Gezang 127: 1, 3 en 4

Psalm 89: 1 en 8 (OB)

Psalm 119: 49

Maleachi 2:17-3:5

Psalm 107:5

Lucas 1:57-80

Psalm 107:7

Na verkondiging: Gezang 67: 1, 2 en 3

Gezang 127: 5 en 6

Gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

Geloven ... dat is als een berg beklimmen.

Hebt u / heb jij dat weleens gedaan?

Een berg beklimmen?

Geloven ... dat is als een berg beklimmen.

Bovenaan die berg staat God.

En jij ... jij staat beneden.

Wil je bij God komen, dan zul je moeten klimmen.

Hoger en hoger.

Totdat je uiteindelijk de top hebt bereikt.

Maar weet je ... het lijkt allemaal niet zo moeilijk.

Met een beetje doorzettingsvermogen en met een goede wil ... moet het je toch kunnen lukken om die top van de berg te kunnen bereiken.

't Is in de praktijk vaak zo anders.

Want als je denkt dat je een aardig eindje vooruit bent gekomen ... val je opeens soms tientallen meters naar beneden.

Het lijkt soms wel, dat je op een lager geloofsniveau terecht bent gekomen, dan wat je daar vóór al had bereikt.

Geloven, broeders en zusters, jongelui, dat is net als een berg beklimmen.

Met heel wat moeilijkheden en hindernissen die je - met meer of met minder succes - moet proberen te overwinnen.

Want wat komen we niet een twijfels, een vragen, een moeiten op de berg van ons leven tegen.

Wat worden we niet dikwijls onderuit gehaald, naar beneden getrokken.

En dat terwijl je graag verder ...naar boven, naar de top zoudt willen.

Weet u, weet jij, wat het geweldige van geloven is? ...

Bij dat beklimmen van de berg ... daar wordt je bij geholpen.

God zélf is het die je daarbij helpt.

Het is de Here Jezus, die je - als je weer eens een keer een flink eind naar beneden bent gevallen - met zijn handen opvangt.

En straks - je hebt er vaak een heel mensenleven voor nodig, een leven vol moeite en pijn en verdriet - maar straks zúl je die top bereiken.

Zeker, hoe hoger je komt, hoe moeilijker het soms kan worden.
Maar God staat al op je te wachten.
Bij de top.
Om je op te nemen in zijn hemelse heerlijkheid.

*

Geloven, broeders en zusters, jongelui, is als een berg beklimmen.
Een berg vol vragen en twijfels.
Een berg vol onzekerheid en ongeloof.
Je ziet de oude Zacharias klimmen.
Een vrome, gelovige man.
Een rechtvaardige.
Een priester in het huis van de HERE.
Maar weet u/je ... geloven, dat vindt Zacharias nu zo moeilijk.
Want hoe kan dat nu, dat hij en zijn vrouw Elisabeth - hoog bejaard als ze zijn - hoe kan het in de wereld bestaan dat zij nog een kind zouden kunnen krijgen?
Een zoon.
Een erfgenaam.
Een jongen, die straks de HERE met z'n leven zal mogen dienen?

't Is ongehoord, 't is ongelooflijk.
Zacharias is ... verstomd.
Hij stuurt de mensen, die op het tempelplein staan te wachten op het uitspreken van de zegen, maar naar huis.
Zacharias kan niet praten.
Negen maanden lang.
God, de HERE zélf, heeft zijn tong vastgemaakt.
Negen maanden lang is Zacharias het stomme teken.
Een teken dat God verbindt aan zijn beloften van trouw.
Immers God houdt woord.
Op Hem kun je aan.
Hij is - voor Elisabeth en Zacharias - een overvloedig God.

Dan zijn de maanden van de zwangerschap ten einde.
Elisabeth baart haar eerstgeboren zoon.
En er is vreugde in het huisje van deze hoogbejaarde ouders.
Zoals overal waar een kindje wordt geboren.
En de buren en de familie komen op kraambezoek.
't Is dus tóch waar!
De HERE heeft zijn barmhartigheid aan Elisabeth grootgemaakt.
De schande en de smaad van de kinderloosheid is nu weggenomen.
Zacharias en Elisabeth hebben een zoon!

Iedereen is blij.
Het wordt feest.
Op de achtste dag na de geboorte wordt het feest van de besnijdenis en de naamgeving gevierd.
God maakt zijn verbondsbeloften zichtbaar aan dit kind.
"Zijn verbond met Abraham zijn vrind,

bevestigt Hij van kind tot kind."

Maar nu nog een naam.

'Hoe zal jullie kindje heten?'

"Johannes!", antwoordt Elisabeth.

'Johannes, want de barmhartige God is ons genadig!'

'Kan niet', zeggen de bureu.

"Er is toch niemand in de familie, die die naam draagt?"

"En zij beduidden zijn vader, dat hij beslissen zou, hoe hij het kind genoemd wil hebben."

Zacharias vraagt om een schrijftafel.

Ze lezen mee: "Johannes, is zijn naam!"

Die naam is voor Elisabeth en Zacharias helemaal geen vraag.

Die naam werd allang voor zijn geboorte vastgesteld.

Die naam wilde God zélf hem geven.

Johannes, Jan - de HERE is genadig!

*

"En zij verwonderden zich allen."

Verwondering.

Je verwondert je er over, broeders en zusters, jongelui, hoe God - rond het kerstfeest - alles in zijn handen houdt.

Hij heeft de regie in Lucas 1 en Lucas 2.

Want ook de geboorte en de naamgeving van Johannes passen in zijn goddelijk reddingsplan.

Johannes zal de weg bereiden.

Hij zal de wegbereider zijn voor de komst van Gods eigen Zoon naar deze wereld.

Verwondering.

Net zoals je - bij het beklimmen van een berg - je kunt verwonderen over de majesteit van Gods schepping.

Je verwondert over de prachtige vergezichten, die zich voor jouw ogen zich onvouwen.

Verwondering.

Wat is God toch een machtige God.

Wat is de HERE toch genadig.

Wat een barmhartigheid bewijst Hij aan zijn kinderen.

Wat een beloften worden er in zijn Woord voor ons onvouwd.

Twee keer wordt er gesproken over verwondering.

"En zij verwonderden zich allen over de eensgezindheid en beslistheid van Zacharias en Elisabeth."

"En zij verwonderden zich allen" over de goddelijke geboorte van dit kind.

'Wat zal er van hem worden?'

'De Geest van God rust op hem.'

Verwondering en vrees.

*

Want, gemeente, de verwondering wordt nog groter als Zacharias zijn mond opent.

De HERE heeft zijn tong losgemaakt.
En Zacharias ... spreekt!
Vervuld met de Heilige Geest zingt Zacharias zijn lofzang.
De oude priester uit Ain Karim staat te zingen op de drempel van het Oude en het Nieuwe Testament.
Hij zingt - na maanden te hebben moeten zwijgen - gedreven door de Geest zijn drempel-lied, zijn kerstlied.
Vervuld met de Heilige Geest.
De Geest van God heeft bezit genomen van het hart van Zacharias.
Zijn mond stroomt over van blijdschap, van dank en lof aan God.
Hebt u dat wel eens meegemaakt?
Dat mensen zó vol kunnen zijn van iets ... dat ze niet meer van ophouden weten?
Ze móeten hun verhaal, hun blijdschap aan iedereen kwijt.
D'r is geen houden meer aan.

Op een andere wijze - want het is God zélf, die hem doet profeteren - is Zacharias vól van de genade van God.
Moet je je ook maar eens indenken:
- hoogbejaard, en nu nog een zoon op z'n oude knieën;
- negen maanden ... verstomd!
Het is overweldigend.
Wat een geestkracht, wat een blijdschap bezit deze dienstknecht van God.
Het is alsof alle woorden - al die maanden waarin hij met stomheid werd geslagen - er in één keer uit moeten.

Zacharias vervuld met de Heilige Geest.
Da's net als met het Pinksterfeest - het feest van de uitstorting van de Heilige Geest - terwijl het kerstfeest - het geboortefeest van Jezus - nog moet komen.
Hier is een mensenhart vól van Gods Geest.
En door de krácht van die Geest gaat Zacharias profeteren.

Wat dat eigenlijk is, profeteren?
Misschien dat ik dat duidelijk kan maken als je bedenkt dat een profeet een dienstknecht is van God.
Een profeet is een dienstknecht, een boodschapper van God.
Een profeet heeft dus een boodschap van God over te brengen naar mensen.
Je zou een profeet ook kunnen noemen: de mond van God.
Achter de boodschap die een profeet brengt staat zijn Zender.
Je zou dat vandaag de dag ook van predikanten mogen zeggen.
Het gaat niet om hen, om mij.
Het gaat om de boodschap, die we namens God tot u, tot jou, mogen spreken.
En die boodschap heeft altijd te maken met het verleden, het heden en de toekomst.
Over God, de HERE, die dat verleden, heden en die toekomst in zijn handen houdt.
Zo is de lofzang van Zacharias ook 'opgebouwd'.

*

"Geloofd zij de HERE, de God van Israël."
Zo, broeders en zusters, jongelui, begint Zacharias zijn lofzang.
Dat is de aanhef.

God lofprijzen, Hem groot maken.
Daar zou ieder gebed - ook van ons - mee moeten beginnen.
Goedspreken van God.
Zo zou je 'lofprijzen', 'loven', letterlijk kunnen vertalen.
Goedspreken van God.
Wat een machtige God Hij wel is.
Wat Hij voor je persoonlijk betekent.
Wie Hij is voor jou!

"Geloofd zij de HERE, de god van Israël."
Met die woorden, met die namen voor onze God, wijst Zacharias terug naar het verleden.

De HERE: dat is de God, die Zich een volk verkiest.
Die Zich met woord en daad aan dit volk verbindt.
De HERE.
In die naam komt alles tot uitdrukking, wat God voor zijn volk is geweest.
Wat Hij voor zijn volk heeft gedaan én wat Hij nog voor zijn volk zal dóen.
Deze God is ... de HERE.
De God, die Zich met deze naam bekend gemaakt heeft aan het volk van Abraham, Isaäk en Jacob.
Hij heeft naar zijn volk omgezien.
Hij heeft naar zijn volk omgezien in Egypte, in het slavenhuis en in het huis van de afgoderij.
Hij heeft naar zijn volk omgezien, door telkens weer profeten te zenden.
Om het volk weer terug te brengen tot Hem, die geen andere goden naast zich kan dulden.

"Want Hij heeft omgezien naar zijn volk en heeft het verlossing gebracht."
Verlossing.
Ik zei het al: uit het slavenhuis, uit het huis van afgoden en zonden.
Hij heeft het gedragen door de woestijn.
Hij heeft het beloofde land - een land dat bezet werd door de machten van de duisternis - zijn volk als geschenk gegeven.
Zó is, gemeente, de HERE ... de God van Israël geweest ... in het verleden.

*

Maar diezelfde God openbaart Zich ook in het heden.
Luister maar.
Zacharias zingt verder:
"En heeft ons een hoorn des heils opgericht, in het huis van David, zijn knecht."

De hoorn is in de Bijbel - en in de wereld van het oude Oosten - het beeld van de kracht.
Ik zag op het plein voor de Klaagmuur in Jeruzalem iemand lopen met een reusachtige ramshoorn van wel meer dan een meter lang..
Wat een groot beest moet dat zijn geweest.
Wat een geweldige stootkracht moet dat dier met zulke horens hebben kunnen ontwikkelen.

Denk ook maar aan een stier of aan een buffel.
Denk ook aan het gouden stierkalf - het symbool van kracht en macht.

Maar je kunt bij een hoorn ook denken aan een ander beeld.
Het beeld van de hoorn van de overvloed.

"Een hoorn des heils."

Daarmee wordt, broeders en zusters, jongelui, de kracht, de overvloedige kracht van het heil van God aangeduid.

Dat heil van God, de verlossing die Hij heeft bereid, is geweldig, is overweldigend, is overvloedig, is krachtig.

Er zijn mensen, die denken dat God zo weinig voor hen kan doen.

Die vinden dat de last van hun zonden zó groot is geworden, dat God daar niets meer aan kan doen.

Zouden ze niet te klein denken van God?

Zouden ze niet te kort doen aan de overvloedige en krachtige genade, die van zijn kant ... al jouw zonden omver kan stoten?

Er zijn ook mensen die vinden dat ze zo weinig merken van God ... in hun eigen leven en in dat van mensen om hen heen.

Zouden ze niet te klein denken van God?

Zouden ze niet te kort doen aan de overvloedige en krachtige genade van God, die hun leven en dat van anderen een nieuwe impuls zou kunnen geven?

God heeft de hoorn van zijn heil ... opgericht.

Voor Elisabeth en voor Zacharias.

Maar ook voor ons, voor u, voor jou en voor mij.

Mijn gedachten, broeders en zusters, jongelui, gaan dan uit naar het opgerichte kruis van Golgotha.

Daar - aan dat hout van het kruis - daar heeft de volheid van Gods heil gehangen.

Jezus, de Christus.

De beloofde Verlosser.

Hij is de hoorn van het heil, die God voor zijn volk heeft opgericht.

Genadig en barmhartig.

Krachtig en overvloedig.

*

"In het huis van David, zijn knecht."

In de tijd van Zacharias en Elisabeth was er geen koning.

O ja, koning Herodes - maar dat was geen koning uit het geslacht van David.

Herodes had zijn koningschap met mooie praatjes en veel geld van de Romeinen ... gekocht.

Het koningschap uit de lijn van David was - met de ballingschap - tot een einde gekomen.

Maar uit die afgehouden tronk van Isaï doet God nieuwe leven spruiten.

Zijn kracht en zijn genade openbaart Hij opnieuw in het koningshuis van David.

Misschien is het u wel duidelijk, broeders en zusters, jongelui: Zacharias zingt in het eerste deel van zijn lofzang niet over zijn eigen zoon.

Hij zingt over de Zoon, die nog geboren moet worden.
Hij zingt - zoals de psalmen zingen en de profeten profeteren ... met profetisch perspectief.
Hij zingt over de vervulling van al die beloften uit het Oude Testament.
Hij zingt over de woorden die de HERE gesproken heeft aangaande de Verlosser ... die komt!
Heel de Joodse verwachting van een Messias, die zijn volk zal komen bevrijden, klinkt in dit loflied mee.
Een loflied op de grote daden van God:
in het verleden, in het heden en in de toekomst.

*

Want wát zal de taak, de opdracht, de roeping zijn van deze goddelijke, messiaanse Verlosser?
Hij zal komen "om ons te redden van onze vijanden en uit de hand van allen, die ons haten."
Redden en verlossen.
Dat is, gemeente, de taak, de opdracht, de roeping van de Verlosser, die komt.
"Om óns te redden van onze vijanden."
Weet u, weet jij, wie je vijanden zijn?
Wie je vijanden zijn, die je proberen - bij het beklimmen van die berg van geloven - onderuit te halen?
Allereerst is er de duivel - de tegenstander van God.
Hij doet niets liever, dan datgene dat God in je leven probeert op te bouwen, stuk te maken.
De duivel geeft je elke keer een schop of een trap en ... roetsj ... daar ga je dan.
Naar beneden, in plaats van omhoog naar de top.

En je tweede vijand ... dat is de wereld om je heen.
De wereld die zo geweldig lokt en zuigt.
Die je in haar netten probeert te verslinden.
De zucht naar geld.
De verleiding van erotiek en seks.
De drang naar meer en meer, desnoods ten koste van de ander.
De drank en de pillen.
Broeders en zusters, jongelui, ik maak me steeds meer zorgen over de kerk van straks.
Zouden ze het volhouden, de jongens en de meisjes, die de afgelopen jaren belijdenis mochten afleggen van hun geloof?
Lees hun namen maar - achter in de kerk.
Wie hebben het niet gered?
Wie zijn er door de satan of door de wereld onderuit gegaan?
En ... wat doen wijzelf voor hen?
Hebben we nog aandacht?
Zoeken we hen nog op?
Of hebben wij hen al afgeschreven?

Vijanden, die hen - maar ook ons - proberen af te brengen van het heil.
De derde vijand zijn we zelf.

Van nature geneigd - zegt ons catechisatieboekje - God en de naaste te haten.
Egocentrisch.
Egoïstisch.
Individualistisch.
Gericht op ons eigen ik.
En die ander ... stik?

"Om ons te redden van onze vijanden."
Daartoe heeft God ons zijn eigen Zoon gegeven.
Om te redden en te verlossen.
Van al onze vijanden!
Broeders en zusters, jongelui, wat hebben we toch een geweldige God.
Barmhartig en rechtvaardig.
Overvloedig en genadig.

*

En wij, tenslotte?
Geloven is als een berg beklimmen.
We moeten naar de top.
Onze bestemming ligt in de hemel.
Dat is het doel van ons leven.
De God van Israël, de God van Abraham, Isaäk en Jacob, de God van Zacharias en van Elisabeth gaat met ons mee.
Hij gaat ons voor.
Hij baant ons een weg.
Door de woestijn van de onvruchtbaarheid wijst Hij ons een weg naar zijn toekomst.
Het is de HERE.
Dezelfde God, van verleden, heden en toekomst.
De Vader van onze Here Jezus Christus.

Het Kind in de kribbe wijst ons naar het kruis van Golgotha.
Daar zien we de hoorn van het heil, die God heeft opgericht.
Jezus: Het Kind.
Voor u, voor jou, voor mij.

Amen.

Ds. Jan K.C. Kronenberg, Leeuwarden 19 december 1999

! Graag een mailtje wanneer deze preek in een gemeente wordt gelezen. !